

HALKIMIZ APTAL MI?

Aydınlık Gazetesi, 5 Mayıs 2014

Yıldırım Koç

Aziz Nesin hayattayken halkımızın algılama düzeyi konusunda bazı olumsuz sözler söylemişti. Birçok kişi buna karşı çıktı. Karşı çıkanların bir bölümü, içeriğini değil, "gerçekliğin açıkça ifade edilmesi"ni eleştirmiş, "tamam, doğru da, böyle açık açık söylenir mi hiç!" demişti. Bazıları ise "aptal" kategorisinde sınıflandırılanlar arasında kendilerinin de bulunduğunu zannederek, Aziz Nesin'e yüklenmişti. Bazıları da halk dalkavukluğuna soyunmuştu.

1990'lı yılların başlarında Aziz Nesin BİLAR'da yönetim kurulu başkanırken, ben de murahhas azaydım; kendisini tanıma olanağım oldu. Bir keresinde, aptallık oranının halkın bir başka kesiminde daha yüksek olduğunu, ancak bunu dile getirmenin onları üzeceğini düşündüğünden sustuğunu söylemişti.

İşçi Sınıfımız Aptal Değildir

Ben köylülüğü ve esnaf-sanatkarı pek bilmem; ancak ömrüm işçi ve memurlar arasında geçti.

Bizim işçimiz ve memurumuz aptal değildir; tam tersine, "anasının gözüdür", son derece uyanıktır, kurnazdır; kısa vadeli çıkarını çok iyi bilir. Öyle iki duaya kafalanacak, sadaka biçiminde dağıtılan iki çuval makarnaya aldatılacak, televizyonlardaki evlilik programlarıyla gözü boyanacak bir halk değildir.

Bunları seçim sonuçları nedeniyle belirtiyorum.

Halkımız uyanıktır; ancak başkalarının deneyimlerinden öğrenme, hayatı gerektiği gibi ciddiye alma alışkanlığı pek yoktur; kulaktan dolma bilgiyle yetinir. Ne kadar uyarırsanız uyarın, kendi başı yanmadan akıllanmaz. Ekonomik, toplumsal ve siyasal gelişmelerle, dünyanın çok az halkının ilgilendiği kadar ilgilenir, ancak uzmanlığa saygı göstermez.

Ben mecbur kalmazsam kahveye gitmem. Şimdi hâlâ öyle mi bilmiyorum; eskiden herkesin birbirini tanıdığı mahalle ve köy kahvelerinde çok sayıda hekim, mühendis, iktisatçı ve uluslararası ilişkiler uzmanı bulunurdu.

Örneğin, kahve müdavimlerinin birinin başı ağrısa, hemen teşhis koyup ilaç tavsiye edenler ve hatta cebinde taşıdığı ilaçtan bir tane yutturmaya çalışan doktorlar çoktu.

Türkiye ekonomisinin bir sorunu gündeme gelse, uzman iktisatçı kahve müdavimleri hemen çözüm üretirlerdi. Ancak kahvelerdeki eski iktisat uzmanlarından pek kalmadı. Geçmişte idam cezaları meydanlarda infaz edilirdi. Bu uygulamayı yaşamış uzmanlar, Türkiye ekonomisinin sorunları dile getirildiğinde, "sallandıracaksın bir ikisini meydana, o zaman görürsün ekonomi nasıl düzelmiş" gibi önemli değerlendirmelerde bulunurlardı.

Uluslararası ilişkiler uzmanlarımız da harikaydı. Ülkeleri, okey taşlarını önlerinde dizmeleri gibi saflaştırırlar, samimi oldukları devlet ve hükümet başkanlarını ilk adlarıyla sayarak, onlara öneriler getirirlerdi. "Kennedy öyle yapmayacaktı!" "Brejnev'e de güvenilmiyor ki, birader, Demirel ne yapsın!" "Mao da çok ileri gitti yani!" "Putin çok akıllı adam; Obama'yı harcayacak!" gibi önemli tespitleri herhalde yaptılar ve yapıyorlar.

Halkımızı Aldatmak Kolay Değildir

Kendisine böylesine güvenen bir halk, iki duaya, iki çuval makarnaya veya bir evlilik programına kanar mı? Kanmaz.

Bizim gerçekten "anasının gözü" olduğunu düşündüğüm halkımız, kısa vadeli çıkarlarını çok iyi bilir. Ayrıca kesinlikle vefasızdır. Sendikacılar, çok sık yaşadıkları bu vefasızlığı, "adamı kırk gün sırtında taşıyorsun, bir gün indiriyorsun, seni eleştiriyor" biçiminde ifade ederler.

Kısa vadeli küçük hesapların işe yaradığı günler, iktisadi kriz ve iç savaş tehlikelerinin yaşandığı dönemlerde sona erer.

Halkımız da gereğini yapar; hiç kuşkunuz olmasın.

Dün cep harçlığı ve yemek karşılığında veya yaşam standardındaki yükselme nedeniyle meydanlarda desteklediği insanlara, iktisadi koşullar değiştiğinde saldırmada sizin önünüze geçer.

Siz akıllısınız da halkımız aptal mı?

Böyle düşünüyorsanız siz aptallık ediyorsunuz. Koşullar değiştiğinde halkımız çıkarını nasıl bildiğini ve uyanıklığını gösterecektir.

Bir de şu "uzmanlığı" bıraksa.